

Verksamhetsberättelse

Svenska Psykiatriska Föreningen 2015

Svenska psykiatriska föreningen har 1 100 medlemmar. Av dessa är antalet nya medlemmar under verksamhetsåret 54 stycken. Det är 755 specialister och 325 seniorer (över 65 år). Föreningen har 20 hedersledamöter. Föreningen har en subsektion, Svenska Sällskapet för Bipolär sjukdom, vars medlemmar också är medlemmar i SPF.

Innehåll:

1. Styrelsens sammansättning
2. Antal styrelsemöten
3. Huvudsakliga arbetsområden
4. Arbetsutskott
5. Remisser
6. Samverkan
7. Tidskriften Svensk Psykiatri
8. Kliniska Riktlinjer
9. Internationell samverkan

1. Styrelsen har bestått av

Ordförande

Hans-Peter Mofors

Vice ordförande

Ullakarin Nyberg

Sekreterare

Michael Ioannou

Skattmästare

Christina Ysander

Redaktör för Svensk Psykiatri

Tove Gunnarsson

Vetenskaplig sekreterare

Tuula Wallsten

Facklig sekreterare

Alessandra Hedlund

ST-sektionen

Hanna Spangenberg

Ledamöter

Michael John

Cecilia Mattisson

Valberedning

Olle Hollertz

Hans Ericson

Herman Holm

Lise-Lotte Risö Bergerlind

Diana Radu Djurfeldt (avgick)

Hanna Edberg (avgick)

Lena Flyckt (nyvald)

Christina Spjut (nyvald)

Revisorer

Jerker Hanson

Olle Hollertz

Nordic Psychiatric Associations

Ullakarin Nyberg (styrelserepresentant)

Hans-Peter Mofors (sexårsdelegat)

UEMS, Section and Board of Psychiatry

Maria Nilsson Markhed

Olle Hollertz

2. Styrelsens arbete

Styrelsen har sammanträtt vid 9 tillfällen, varav ett telefonmöte. Styrelsemöten har hållits 150122–23, 150227, 150506, 150610–11, 150701, 150902, 151022–23, 151111 (telefonmöte), 151209.

3. Huvudsakliga arbetsområden

Styrelsen har under verksamhetsåret arbetat med följande huvudsakliga arbetsområden:

Vision och handlingsplan 2015-2018

Föreningens vision blir framöver *”Helhetssyn och samverkan”*. Mål och handlingsplan har tagits fram. Föreningens arbete ska under de kommande tre åren utgå från vision, mål och handlingsplan.

Svenska Psykiatrikongressen

Kongressen arrangerades i Göteborg och samlade 680 deltagare. Programmet präglades av stor bredd med både kliniska, vetenskapliga och kulturella inslag. Avsikten med den inriktningen på programmet är att attrahera deltagare både inom och utanför psykiaterkåren. Vi ser kongressen som en viktig mötesplats där utbyte av kunskaper och erfarenheter mellan olika verksamheter och yrkeskategorier kan bidra både till helhetssyn, samverkan och rekrytering.

Almedalen

SPF deltog under Almedalsveckan som arrangör av program tillsammans med andra föreningar. Vi hade tema om suicidprevention. Därutöver medverkade vi i olika debatter.

Mental Health Run

Föreningen var medarrangör till den första omgången av välgörenhetsloppet Mental Health Run tillsammans med Suicide Zero, Hjärnkoll och SLUP. Totalt deltog 1139 personer i loppet. Evenemanget genererade 203 880 kronor till Psykiatrifonden. Loppet uppmärksammades i flera dagstidningar och andra medier.

Nationella Kirurgkonferensen

Föreningen medverkade i program med fokus på självskadebeteende och bemötande av patienter med psykisk sjukdom i den somatiska vården.

Konferenser och föreläsningar om suicidprevention

Föreningen har varit representerad vid ett flertal samverkansprojekt om suicidprevention, bland annat i Haparanda, Karlshamn, Sundsvall, Jönköping, Värnamo, Nyköping, Uppsala, Örnsköldsvik, Göteborg, Visby och Karlstad. Föreläsningar om bemötande av individer med psykisk sjukdom hålls regelbundet inom somatisk vård och suicidprevention finns med i en stor utbildningssatsning om patientsäkerhet för alla chefer inom Stockholms Läns Sjukvårdsområde och ST-läkare i Uppsala. Omvårdnadspersonal från slutenvården i Stockholm utbildas också i suicidprevention via det så kallade Parasoll-projektet.

STP-konferensen

Föreningen har medverkat aktivt i föreläsningsprogram vid årets nationella ST-konferens i Stenungssund där cirka 150 ST-läkare i psykiatri deltog.

Riksstämman

Föreningen hade ett brett och omfångsrikt program på Riksstämman. Våra punkter drog många besökare.

Studiebesök i Berlin

Delar av styrelsen gjorde ett tvådagars studiebesök i Berlin under början av året. Vi studerade både öppenvård och heldygnsvård och fick starka intryck beträffande vårdinnehåll i heldygnsvården, vilket har lett till ett projekt med kartläggning av innehåll i psykiatrisk heldygnsvård i Sverige.

Kartläggning av heldygnsvård

Föreningen påbörjade under året tillsättning av en grupp, vilken ska kartlägga vårdinnehåll i svensk heldygnsvård. Efter avslut av detta avser styrelsen debattera kring rimligt vårdinnehåll i svensk heldygnsvård.

Hemsidan

Arbete påbörjades med att revidera hemsidan. Detta ska slutföras nästkommande verksamhetsår.

Debatter

Föreningen har varit synlig debattör, både i radio och i dagspress.

Facebook

Föreningen skapade en Facebookgrupp öppen för psykiater.

4. Arbetsutskott

4.1 Utbildningsutskottet

Medlemmar i Utbildningsutskottet (förkortas UU) har under verksamhetsåret varit Alessandra Hedlund (ordf), Karin Grönvall, Bo Runeson, Elina Sarasalo, Michael Andresen, Hans Ericson, Margareta Malm, Tove Janarv (Metis- och SLUP-representant) och Anna Malmqvist (SLUP-representant). Under verksamhetsåret har Anna Malmqvist avgått och ersatts av Sarantos Stasinakis och Maria Landén Vikerfors, som delar på uppdraget att representera SLUP.

Kerstin Lindell (SPUR-samordnare), Maria Nilsson Markhed (UEMS) och Olle Hollertz (UEMS) har varit adjungerade för sina respektive ansvarsområden. Under verksamhetsåret har även Kerstin Lindell avgått. Arbetet med SPUR har under 2015 övertagits av UU, som samtidigt arbetat för att hitta en ny SPUR-samordnare.

Under verksamhetsåret har fyra heldagsmöten och en två dagars internat hållits.

Under Svenska Psykiatrikongressen i Göteborg var UU aktivt. Fokus låg på bedömning av ST-läkarens kompetens och konsten att ge återkoppling. Två föreläsningar och en workshop hölls. Inför kongressen 2016 är representant från UU aktivt deltagande i planeringsgruppen.

Remisser som UU besvarat under året

- För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning (SOU 2013:15) Gem2015/0112
- Svenska Läkaresällskapets etiska riktlinjer för patienters medverkan i klinisk undervisning

ST-utbildningen

Socialstyrelsens nya föreskrift för specialisttjänstgöring, SOSFS 2015:8, har trätt i kraft under verksamhetsåret. UU har arbetat med revision och uppdatering av de befintliga rekommendationerna för ST-utbildningen under ett två dagars internat under hösten.

Representanter för UU har medverkat vid workshop för framtagande av rekommendationer för de nya specialitetsövergripande delmålen (a och b), tillsammans med representanter för andra specialitetsföreningar. Workshopparna har anordnats av Sveriges Läkarförbund.

Antalet SK-kurser som upphandlats av Socialstyrelsen under året har varit tillfredsställande. Samtidigt förväntas antalet upphandlade SK-kurser sjunka under nästa år, därför har landets alla sjukvårdsregioner byggt upp metis-kanslier och planerat avgiftsfinansierade metis-kurser inför 2016. Ett uppbyggnadsarbete som UU aktivt medverkat i. Alessandra Hedlund är adjungerad i styrgruppen för det centrala metis-kansliet där hon representerar SPF.

Det nationella studierektorsnätverket har fortsatt att träffas 1 gång per termin och medlem från UU är där sammankallande. Detta nätverk är ett viktigt forum för ST-frågor.

SPUR

Under 2015 har Örebro haft en samlad AT-inspektion där psykiatrin var en del av. Resultaten redovisas på Lipus hemsida. Inför 2016 har tre landsting har anmält intresse för SPUR inspektioner i psykiatrin, vilket är glädjande. I och med att Kerstin Lindell har avgått så har Utbildningsutskottet självt ansvarat för arbetet med SPUR under året. Per-Axel Karlsson, rättspsykiatriska föreningen, valdes till ny representant för psykiatrin i SPUREX (specialitetsföreningarnas expertgrupp kring SPUR) i samband med Specialitetsföreningarnas Representantskapsmöte under våren 2015.

UEMS

Utbildningsutskottets UEMS-representanter har deltagit i två UU-möten under året och delgett kunskap om vilket arbete som bedrivs inom UEMS. Varje UEMS-möte har följt av en skriftlig rapport som också legat till grund för artiklar i tidningen Svensk Psykiatri.

Fortbildning

Under verksamhetsåret har UU arbetat med framtagandet av en fortbildningsportfölj som specialisterna skulle kunna använda i samband med medarbetarsamtal. Samtidigt har förutsättningarna förändrats.

Dels har det blivit allt tydligare att Socialstyrelsen inte kommer att ta fram en föreskrift för specialisternas fortbildning, trots kraven i det nya yrkeskvalifikationsdirektivet.

Dels har Läkarförbundets modell "Fortbildning i dialog" prövats på en psykiatrisk klinik i Stockholm, vartefter förbundet fortsatt att utvärdera och vidareutveckla den. Detta har under året påvisat behovet av ett större grepp om fortbildningsfrågan som även förankrats med SPF:s styrelse. UU har under året fortsatt gått igenom befintliga riktlinjer för fortbildning och samlat erfarenheter, om underlag för fortsatt arbete med fortbildningsfrågan. Två medlemmar av UU har under verksamhetsåret aktivt deltagit i Läkarförbundets fortbildningsnätverk.

Tidskriften

UU:s medlemmar har bidragit till varje nummer av tidskriften Svensk Psykiatri med senaste nytt samt fördjupningsartiklar om aktuella ämnen.

4.2 Arbetsgrupp om psykiatrisk diagnostik

Frågan om psykiatrisk diagnostik väcktes på föregående årsmöte. En grupp ledd av Herman Holm har på styrelsens uppdrag träffats vid tre tillfällen. Gruppen har skrivit artiklar till tidskriften Svensk Psykiatri, tagit fram ett diskussionsunderlag och planerat program till SPK. Till gruppen har knutits en större grupp intresserade psykiatriker.

5. Remisser

Följande remisser besvarades under verksamhetsåret:

1. Läkemedelsbehandling av ADHD hos barn och vuxna – Stöd för beslut om behandling (SoS)
2. Läkemedelsverkets redovisning av regeringsuppdrag homeopatiska läkemedel (SLS)
3. Sedd, hörd och respekterad, ett ändamålsenligt klagomålssystem i hälso- och sjukvården SOU 2015:14(SLS)
4. Läkemedel för djur, maskinell dos och sällsynta tillstånd SOU 2014:87, dnr S2014/9003/FS (SLS) Läkaresällskapet
5. För framtidens hälsa - en ny läkarutbildning (SOU 2013:15) Gem2015/0112(SLF)
6. Trygg och effektiv utskrivning från slutenvård (SOU 2015:20) Gem2015/0098
7. För kvalitet - med gemensamt ansvar SOU 2015:17
8. Slutrapport från TLV om receptbelagda läkemedel utanför läkemedelsförmånen (TLV)
9. Avskaffandet av den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen, Dr 2015:17
10. Förslag till ändring i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
11. Etiska riktlinjer för patienters medverkan i klinisk undervisning
12. Föreskrifter (TLVFS 2009:3) om handelsmarginal för läkemedel och andra varor som omfattas av läkemedelsförmånerna
13. Remiss om rapport från Bergwallkommissionen
14. Remiss från Socialstyrelsen gällande förebyggande och behandling av spelmissbruk
- 15 Remiss: Stöd och hjälp till vuxna vid ställningstaganden till vård, omsorg och forskning (SOU 2015:80)

6. Samverkan

Psykologförbundet

Föreningen sammanträdde tre gånger med Psykologförbundet kring gemensamma frågor. Vår strävan är att finna gemensamma beröringspunkter och att samverka kring dessa.

Bokförlaget Natur och Kultur

Cullbergstipendiet som delas ut på Svenska Psykiatrikongressen

Socialstyrelsen

Vi träffade representanter från Socialstyrelsen och stämde av kring gemensamma frågor.

Brukarföreningar

Samarbete med Suicid Zero och Mind har funnits under året.

7. Tidskriften Svensk Psykiatri

Tidskriften för Svensk Psykiatri

Redaktionen har bestått av:

- Huvudredaktör: Tove Gunnarsson (SPF)
- För SPF: Daniel Frydman och en vakans
- För SFBUP: Björn Wrangsjö och Per Gustafsson
- För SRPF: Hanna Edberg och en vakans
- Tekniska redaktörer: Stina Djurberg och Carol Schultheis

Tidskriften har under året utkommit med fyra nummer, med följande teman:

- Nr 1: Tillstånd
- Nr 2: Extrem
- Nr 3: Känsligt
- Nr 4: Skäms!

Redaktionen har arbetat med att utveckla utformning och innehåll. Tidskriften har gjorts mer överskådlig med en tydligare sektionering, och en ny sektion, "Psykiatriska nyheter" har tillkommit. Inflödet av såväl bidrag som annonser har varit gott.

8. Kliniska Riktlinjer

Publicerade riktlinjer:

Under året har ytterligare ett riktlinjearbete färdigställts och publicerats i bokform; Kliniska riktlinjer *Åtstörningar*, författad av en arbetsgrupp under ledning av Ulf Wallin.

Pågående riktlinjearbeten

Personlighetsstörningar, arbetsgrupp under ledning av Lisa Ekselius. Arbetsgrupp formad, arbetet påbörjat, tidpunkt för publicering förhoppningsvis under första halvåret 2016.

Transkulturell psykiatri, arbetsgrupp under ledning av Sofie Bäärnhelm. Arbetsgrupp formad, arbetet påbörjat, tidpunkt för publicering förhoppningsvis under 2016.

Ångestsjukdomar, arbetsgrupp under ledning av Diana Radu Djurfeldt. Arbetsgrupp formad, arbetet påbörjat men en fördröjning inträtt och i nuläget oklart om tidpunkt för publicering.

Konsultationspsykiatri under ledning av Lars Wahlström. Arbete påbörjat, oklart om tidpunkt för publicering.

9. Internationell Samverkan

European Psychiatric Associations (EPA)

SPF gick med i EPA under 2015. Vi representerades under möte i mars.

Nordic Psychiatric Associations (NPA)

Under året deltog SPF genom medverkan i Nordic Congress of Psychiatry. Vi medverkade i ett styrelsemöte tillsammans med övriga nordiska och baltiska länder. Två nummer av The Nordic Psychiatrist publicerades. NPA är också ansvarig för The Nordic Journal of Psychiatry.

Hans-Peter Mofors är sexårsdelegat till 2021. Ullakarin Nyberg är styrelsens representant i NPA's styrelsearbete.